

BK BIRLA CENTRE FOR EDUCATION

SARALA BIRLA GROUP OF SCHOOLS
SENIOR SECONDARY CO-ED DAY CUM BOYS' RESIDENTIAL SCHOOL

MID-TERM EXAMINATION 2023-24

SANSKRIT (184)

Duration: 3 Hrs
Max. Marks: 80

Class : VI

Date : 13.10.2023

MARKING SCHEME

खण्ड. क. अपठित गद्यांश

प्रश्न. 1. अधोलिखित अपठित गद्यांश पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि चित्वा लिखत –

10

प्रश्न- I क. मित्रता

ii. ख. जालं

iii. घ. सिंहः

iv. ख. मूषकः

V. क. सिंहः

vi. ख. गुहायां

Vii. सिंहः अवदत् लघुमूषकः मम् सहायता करिष्यसि?

viii. मूषकः निवेदयति " मां मा मारय अहं ते सहायता अश्वयं करिष्यामि।

प्रश्न. 2. विकल्पेभ्यः उचितम् उत्तरं चित्वा लिखत।

10

क. iii. जिसके बारे में बात कर रहे हैं।

ख. ii. नपुंसक लिंग

ग. i. दो महिलाएँ

घ. iv. ति, तः, अन्ति

ड. iii. पश्यतः

च. iii असि, स्थ, स्थ

छ. iii. युवाम्

ज. स्थः

झ. i. कर्ता

ण. iv. विभक्ति

प्रश्न. 3. कारकचिह्नैः सह मेलयत । (कारको के साथ मिलान करो) –

5

क. अधिकरण में , पर

ख. कर्ता ने को

ग. सम्प्रदान के लिए

घ. कर्म से ,

ड. करण ने से, के द्वारा

च. सम्बन्ध का/के/की

छ. अपादान अलग होना

खण्ड. ग. साहित्य

प्र. 4. एकपदेन उत्तरत । (एक पद में उत्तर लिखिए) –

5

क. छात्रः पुस्तकं पठति ।

ख. मालाकारः माला गुम्फति ।

ग. छात्रा ईश्वरं नमति ।

घ. बालः दुग्धं पिबति ।

ड. वानरः फलं खादति ।

- प्र. 5. कोष्ठात् उचितं पदं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत। रिक्त स्थान पूर्ण करो । 1
क. मालाकारः
- प्र. 6. संस्कृतभाषायाम् अनुवादं कुरुत। संस्कृत भाषा में अनुवाद कीजिए। 8
क. फलं पतति।
ख. बालकः तरति।
ग. ते कालाकाराः सन्ति।
घ. सः स्मरति।
- प्र. 7. अधोलिखित पठित गद्यांश पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि चित्वा लिखत— 5
क. iv. स्वतंत्रं
ख. i. राम—राम
ग. iii. मिट्टू
घ. ii. हरितं मरिचं
ड. iv. तोता
- प्र. 8. कोअपि स्वरूच्या एकः श्लोकः लिखत— स्वविवेकानुसारेण 3
- प्र. 9. निम्नलिखितानि संस्कृत शब्दस्य अर्थ चिनुत लिखत— 4
क. i. दो कमल
ख. ii. खिलते हैं
ग. i. आवाज
घ. ii. मीठा
- प्र.10. निम्नलिखित ' नदी ' ईकारान्त शब्दस्य रूपाणि लिखत — 5
विभक्ति	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमा	नदी	नद्यौ	नद्याः
द्वितीया	नदीम्	नद्यौ	नदीः
तृतीया	नद्या	नदीभ्याम्	नदीभ्यः
चतुर्थी	नद्यै	नदीभ्याम्	नदीभ्यः
पंचमी	नद्याः	नदीभ्याम्	नदीभ्यः
षष्ठी	नद्याः	नद्यौः	नदीनाम्
सप्तमी	नद्याम्	नद्यौः	नदीषु
सम्बोधन	हे रमे!	हे रमे!	हे! रमाः
- प्र.11. ' लिख ' धातु लृट् लकारः पूर्णरूपेण लिखत— 3
पुरुष	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमपुरुष	लिखिष्यति	लिखिष्यतः	लेखिष्यन्ति
मध्यमपुरुष	लिखिष्यसि	लिखिष्यथः	लिखिष्यथ
उत्तमपुरुष	लिखिष्यामि	लिखिष्यावः	लिखिष्यामः
- प्र.12. श्लोकांश मेलनम् कुरुत— 6
क. सर्वे भवन्तु	—	सुखिनः।
ख. असतो मा	—	सद्गमय।
ग. कराग्रे वसति	—	लक्ष्मी।
घ. कर मध्ये	—	सरस्वति।
ड. कर मूले तु	—	गोविन्दम्।
च. उद्यमेन हि	—	सिद्धयन्ति
- खण्ड. घ. लेखनं कौशल**
- प्र.13. स्वरूच्या विज्ञापनं रचयितु — 5
स्वविवेकानुसारेण, शुद्धतानुगुणं
- प्र.14. निम्नलिखितानि एकस्य विषये अनुच्छेदं लिखत— 5
स्वविवेकानुसारेण छात्र की वाक्यरचना का निरीक्षण
- प्र.15. चित्रं दृष्ट्वा मंजूषायाः सहायतया पंच संस्कृतवाक्यानि लिखत। — 5
शब्दों पर आधारित रचना।

खण्ड. ख. व्याकरण

